

Adw. Helena Wiewiórska - pierwsza kobieta adwokat w Polsce

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 1-B-440

Adw. Helena Wiewiórska (1888-1967) - pierwsza Polka adwokat, została wpisana na listę adwokacką w 1925 r.

Jej historia jest niezwykła. Jako córka chłopa spod Białowieży i matki - byłej ziemianki z okolic Piotrkowa Trybunalskiego, Helena Wiewiórska ukończyła gimnazjum rosyjskie w Chersoniu i szkołę żeńską w Petersburgu, a następnie studia na petersburskim Wydziale Prawnym, wszystkie etapy edukacji kończąc z wyróżnieniem. Studiowała także równoległe historię i muzykę.

Początkowo, od 1913 r., uczyła historii w Warszawie. W 1918 r. wstąpiła do Klubu Kobiet Postępowych, a następnie została jedną ze współzałożycielek Stowarzyszenia Kobiet z Wyższym Prawniczym Wykształceniem. W 1919 r. rozpoczęła aplikację. Odbyła staż aplikancki w sądach Warszawy, a następnie adwokacki u znanych warszawskich mecenasów: Mieczysława Ettingera i Stefana Aleksandrowicza. W czasie aplikacji pracowała, niosąc pomoc więźniom i ich rodzinom.

W 1925 roku, w wieku 37 lat, Helena Wiewiórska jako pierwsza kobieta została wpisana na listę polskiej palestry. Prowadziła samodzielną praktykę w dziedzinie prawa cywilnego, należała też to Międzynarodowego Zrzeszenia Prawa Karnego. Ponieważ znała języki rosyjski, ukraiński, białoruski, francuski, a także niemiecki i włoski, brała czynny udział w międzynarodowych kongresach prawniczych.

Pełniła funkcję sędziego Izby Adwokackiej w Warszawie oraz sędziego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury. Za swoją społeczną pracę została odznaczona w 1936 r. Złotym Krzyżem Zasługi.

W czasie okupacji niemieckiej w Warszawie, Helena Wiewiórska z mężem udzielała schronienia w swoim mieszkaniu osobom ukrywającym się. W lipcu 1940 r. została aresztowana przez gestapo - wówczas życie uratowała jej, paradoksalnie, ciężka choroba. Niemcy, obawiając się zarażenia dyfterytem (błonicą), zwolnili Wiewiórską. W czasie Powstania Warszawskiego zginęła jednak jej córka Alina, która jak jej matka ukończyła

studia prawnicze.

Po wojnie Helena Wiewiórska zajmowała zaszczytne funkcje w organach zwierzchnich Adwokatury.

W 1965 r. Prezydium Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich nadało Helenie Wiewiórskiej Złotą Odznakę Zrzeszenia Prawników Polskich. W kwietniu 1967 r. Zgromadzenie Delegatów Warszawskiej Izby Adwokackiej podjęło uchwałę, z której wynikało, „że adwokat Helena Wiewiórska dobrze za służyła się adwokaturze”.

fot: Narodowe Archiwum Cyfrowe